

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 31.10.2017
Sayı: 1531

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 27/10/2017

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Diğerleri			
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	08 Kasım 2017		E.No: 2/1909	
Ysm.Uzm.	Bsk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
LT	BB	K.R.	K.R.	...
TBMM BAŞKANI	...			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
31 Ekim 2017
Numara:

TBMM GENEL YÜRÜK
31 Ekim 2017
No: 168017

GEREKÇE

298 sayılı yasanız, "Seçim Çevresi" başlıklı 3. Maddesi seçim çevrelerini düzenlemektedir. Bu hükme göre; Özel kanunlarındaki çevre ayırmaları saklı kalmak şartıyla, seçimlerde her il bir seçim çevresidir."

Bu düzenlemeye göre, 81 ilimiz bir seçim çevresine ayrılmış, 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanunu 4. Maddesinde ise, seçim çevrelerinden çıkarılacak milletvekili sayısı belirtilerek, seçim çevresinin düzenlemesi hüküm altına alınmıştır. Sözü geçen yasanın 4. Maddesi beşinci fıkrasına göre; *"Yapılan tespit sonunda, çıkaracağı milletvekili sayısı 18'e kadar olan iller, bir seçim çevresi sayılır. Çıkaracağı milletvekili sayısı 19'dan 35'e kadar olan iller iki, 36 ve daha fazla olan iller üç seçim çevresine bölünür. Bu seçim çevreleri, numara sırasına göre adlandırılır. Bu illerin seçim çevreleri belirlenirken: a) Seçim çevreleri, mümkün olduğu ölçüde eşit veya birbirine yakın sayıda milletvekili çıkaracak şekilde oluşturulur. b) Mümkün olduğu ölçüde ilçelerin mülki bütünlüğü dikkate alınır. c) Aynı seçim çevresinde yer alacak ilçelerin nüfus ve coğrafi yakınlıkları ile ulaşım imkanları gözönünde bulundurulur. Bu illerin milletvekili sayısının seçim çevrelerine dağıtımında; seçim çevrelerinin çıkaracakları milletvekili sayısı, nüfusları bakımından illerin milletvekili sayısını tespit etmeye ilişkin esaslara göre belirlenir."*

Seçim çevresinin önemi şöyledir. Anayasamızın 78. Maddesinin üçüncü fıkrası ara seçim konusunu düzenlemektedir. Buna göre; *"Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir."* Yine ara seçim konusunda, anayasamızda belirtilen kuralın istisnasını Anayasamızın 78. Maddesi beşinci fıkrasına oluşturmaktadır buna göre; *"Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Görüleceği gibi ara seçimde, bir ilin yahut seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsilcisi kalmadığında, ara seçime 78. Maddenin üçüncü fıkrasından ayrı olarak yine aynı maddenin beşinci fıkrası gereği boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılacaktır."*

Şu an ülkemizde 85 seçim çevresi bulunmaktadır. Değişikliği istenen 298. Sayılı yasanın "Seçim Çevresi" başlıklı 3. Maddesine göre, her il bir seçim çevresidir.

Ülkemizde yaşayan vatandaşlarımız için, seçim çevrelerinin tespiti basittir. Bu seçim çevrelerine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üye sayısı ve illere dağılımı Yüksek Seçim Kurulu tarafından 2839 sayılı Milletvekili Seçim Kanununda hüküm altına alınan usule göre belirlenmektedir.

Ancak; yurtdışında yaşayan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinde oy kullanan gurbetçi vatandaşlarımızın, kullandıkları oylar, tüm ülkemiz geneline eşit olarak dağıtılmakta ve genel seçim sonuçlarıyla birlikte geçerli oylar arasında değerlendirilerek milletvekili seçimlerinde etkili olmaktadır.

Yukarıda izah edilmeye çalışıldığı üzere, ara seçim ve seçimlerin ertelenmesi hususunu düzenleyen Anayasamızın 78. Maddesi, beşinci fıkrası seçim çevresine ilişkin ara seçim hükmünü düzenlemektedir. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın oylarının da seçim çevresi içinde değerlendirilmesi ve yurtdışı seçim çevresinin 298 sayılı yasaya eklenmesiyle, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızı da oylarının eşit şekilde ülke geneline dağılması ile değil, demokratik olarak, seçim çevresi esaslarına göre milletvekili seçimlerinde oyların değerlendirilmesi ve yukarıda açıklanan Anayasamızın 78. Maddesine göre seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsilcisinin kalmaması halinde, ara seçime gidilmesi hükmünün yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız için Anayasamızın 10. Maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesinin gereğinin sağlanması amaçlanmıştır.

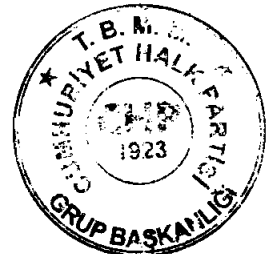

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE-1 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun “Seçim Çevresi” başlıklı 3. Maddesine ikinci bir fıkra eklenerek, yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının oy kullandığı yer seçim çevresidir.” Hükümünün eklenmesiyle, yurtdışında yaşayan tüm vatandaşlarımızın oy kullandığı yer tek bir seçim çevresi sayılmasıyla, oylarının korunması ve Anayasamızın 78. Maddesinde yer alan ara seçim hükümleri konusunda, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız için seçim çevresi getirilerek, seçim çevresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsilcisinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır hükmü ile Anayasamızın 10. Maddesinde hüküm altına alınan eşitlik ilkesinin yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız için ara seçim açısından uygulanması amaçlanmıştır.

MADDE-2 Yürürlük maddesidir.

MADDE-3 Yürütme maddesidir.

**298 SAYILI SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ
HAKKINDA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE-1 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun “Seçim Çevresi” başlıklı 3. Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın oy kullandığı yer seçim çevresidir. Tüm yurtdışı seçmenlerinin oy kullandığı yer tek bir seçim çevresi sayılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

